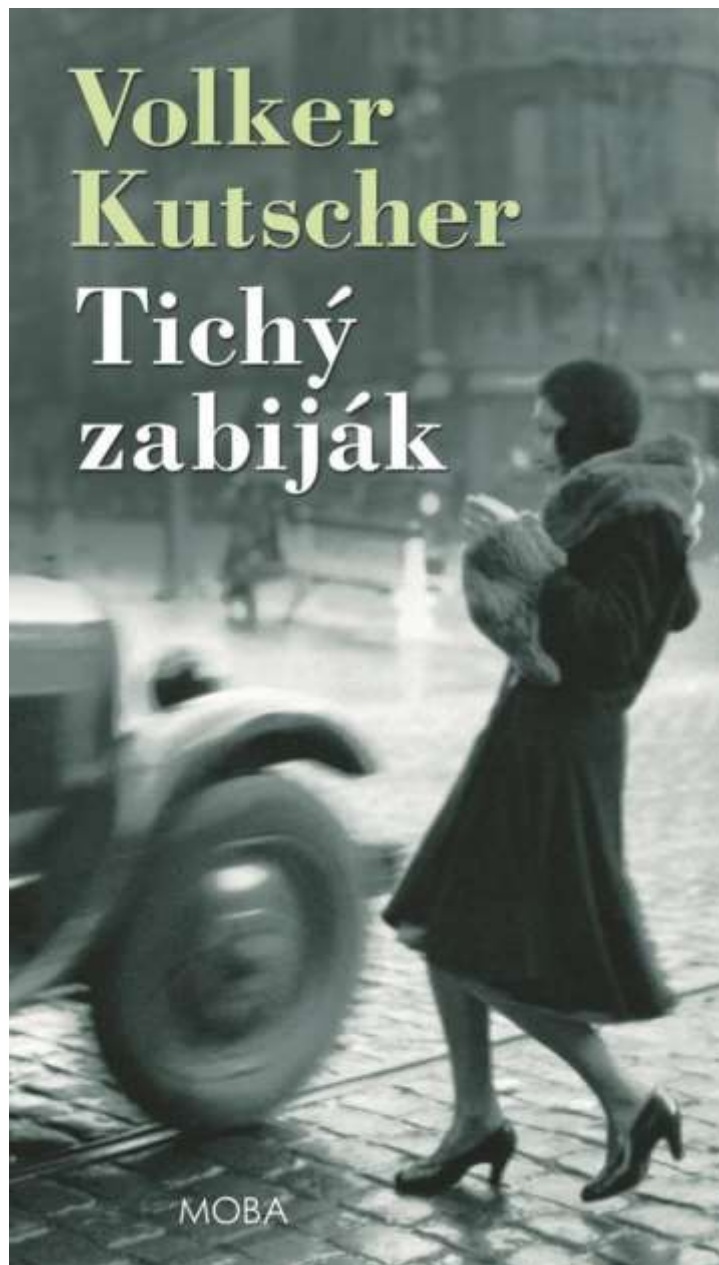

Volker Kutscher – Tichý zabiják

*„Román s úžasnou atmosférou nabízející živý pohled do kulturních zvrátů
pozdní Výmarské republiky.“*

The Sunday Times

1

www.mobaknihy.cz

pro nakladatelství MOBA
www.mobaknihy.cz

zpracovala Johana Turner, TURNER PR
www.turner.cz

Volker Kutscher – Tichý zabiják

Tichý zabiják – Der stumme Tod – The Silent Death

Obsah:

strana 1	úvod
strana 2	obsah, anotace
strana 3	informace o spisovateli Volkeru Kutscherovi
strana 4	ohlasy na knihu
strana 5	Babylon Berlin – základní informace k seriálu na motivy knih Volkera Kutschera
strana 6 - 11	rozhovory s Volkerem Kutscherem
strana 12 - 16	ukázka z knihy Tichý zabiják
strana 16 - 17	ukázka z knihy Mokrá ryba

Na motivy knih Volkera Kutschera vznikl nákladný koprodukční seriál nazvaný *Babylon Berlin* podle anglického názvu první knihy *Der Nasse Fisch (Mokrá ryba, první díl série, vyšel v nakladatelství MOBA v říjnu 2017)* a s udávaným rozpočtem 40 milionů eur se jedná o historicky nejdražší německý seriál. Premiéru měl 13. října 2017 na programu SKY, u nás na HBO, dále je distribuován po celém světě prostřednictvím Netflixu.

V České televizi bude odvysílán v průběhu roku 2019.

Aktuální knižní novinka a v pořadí druhá kniha série **Tichý zabiják** (Der stumme Tod – The Silent Death) je i předlohou pro třetí sérii zmiňovaného seriálu **Babylon Berlin**, která se v těchto dnech začíná natáčet.

anotace

Volker Kutscher, Tichý zabiják

Z originálu Der stumme Tod přeložil Tomáš Butala

Berlín 1930. Tragická smrt zbožňované herečky Betty Winterové přímo během natáčení přivádí Gereona Ratha do berlínských filmových ateliérů. Mladý komisař z berlínského oddělení vražd rychle poznává stinné stránky hvězdného prostředí a je svědkem přelomového momentu ve filmové branži. Svět totiž dobývá zvukový film a mnohým při tomto přerodu ujíždí vlak: producentům, majitelům kin – ale i hvězdám německého filmu. Když k tomu Rathův otec požádá svého syna, aby pomohl kolínskému starostovi Konradu Adenauerovi v jisté delikátní záležitosti, detektivovi se začíná situace vymykat z rukou. Zatímco pohřeb Horsta Wessela, nacistického mučedníka a příslušníka SA, znovu vyhrocuje otevřené pouliční spory mezi nacisty a komunisty, Gereona Ratha cesta za pravdou zavede z berlínské čínské čtvrti až do podsvětí a dál, na samou hranici zákona...

pro nakladatelství MOBA
www.mobaknihy.cz

zpracovala Johana Turner, TURNER PR
www.turner.cz

Volker Kutscher – Tichý zabiják

O autorovi

Volker Kutscher

Volker Kutscher se narodil v roce 1962 v Lindlaru v Severním Porýní-Vestfálsku, dětství strávil v Horním Rakousku. Studoval němčinu, filozofii a historii na univerzitách v Kolíně nad Rýnem a Wuppertalu. Než se stal spisovatelem a scénáristou na plný úvazek pracoval jako regionální novinář. V současnosti žije v Kolíně nad Rýnem a kromě své vlastní tvorby se věnuje i psaní scénářů pro televizi.

Kutscherova série kriminálních případů komisaře Gereona Ratha se stala světovým bestsellerem. V současnosti se po celém světě prodalo již více než milion výtisků. V říjnu 2017 premiérově odvysílala TV SKY zatím nejdražší německý TV seriál Babylon Berlin na motivy jeho zmiňované knižní série.

3

Podrobné informace o autorovi a jeho další tvorbě naleznete zde: www.gereonrath.de

O knižní sérii v hlavní roli s Gereonem Rathem

Příběhů s Gereonem Rathem se po celém světě prodalo hodně přes milion v sérii šesti samostatných románových případů, hovoří se o dalších minimálně třech. V rámci světa kriminálního komisaře Gereona Ratha, který Kutscher vytvořil, vznikly také tři bonusové povídky dostupné pouze v online verzi jako přílohy e-knihy: [Durschmarsch](#) [Märchen mit Zündhölzern](#) a [Plan B](#)

Prequel Gereona Ratha vyšel 5. října 2017 pod názvem **Moabit** v hlavní roli s mladou Charlotte Ritterovou.

Mokrý ryba má už svoji komiksovou podobu, více zde www.carlsen.de/hardcover/der-nasse-fisch/54504.

Detektivní série Volkera Kutschera v hlavní roli s Gereonem Rathem je dostupná v těchto jazykových mutacích: angličtině (verze určená k celosvětové distribuci vyšla u Sandstone Press), samozřejmě němčině, češtině, dánštině, francouzštině, maďarštině, italštině, japonštině, vlámsštině, norštině, srbštině a španělštině.

pro nakladatelství MOBA
www.mobaknihy.cz

zpracovala Johana Turner, TURNER PR
www.turner.cz

Volker Kutscher – Tichý zabiják

Ohlasy na knihy Volkera Kutschera

Tichý zabiják

„Román s úžasnou atmosférou, který nabízí živý pohled do kulturních zvrátů pozdní Výmarské republiky.

The Sunday Times

„Příběh zasazený do Berlína 30. let 20. století, kde nekonvenční detektiv stíhá sériového vraha. Němý mrtvý vděčí autorovi za věrné historické zobrazení a době samotné za cynický pohled na svět.

Peter James, jeden z nejúspěšnějších autorů thrillerů současnosti

Příběh o původu evropské temnoty.“

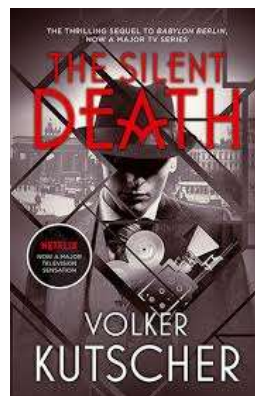
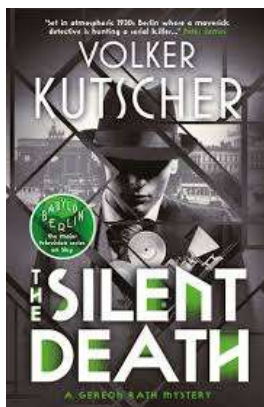
Kati Hiekkapelto, autorka severského thrilleru Kolibřík

„Autorovi se v románu daří chytře propojovat fakta a fikci, aniž by jedinkrát utrpělo věrné zobrazení dobového života a atmosféry.“

Die Welt

„V případě Tichého zabijáka se kolínskému autorovi znovu podařilo vytvořit román silný po faktické i umělecké stránce – ani tentokrát se nebudete moci odtrhnout!“

Tagesspiegel

4

Mokrá ryba

„Číst Kutscherův román je jako dívat se na černobílý film doplněný o aplikaci, která vám zprostředkuje dokonce i chutě a vůně, tak detailně popisuje autor atmosféru dané doby.“

Der Tagesspiegel

„Nejdivočejší léta Berlína: grandiózní román Volkera Kutschera je skvělá detektivka, ale i dokonalá dobová freska.“

Die Welt Online

„Kutscherův román je stejně návykový jako drogy: nedokážete ho odložit, dokud ho nedočtete.“

Frankfurter Allgemeine Zeitung

pro nakladatelství MOBA
www.mobaknihy.cz

zpracovala Johana Turner, TURNER PR
www.turner.cz

Volker Kutscher – Tichý zabiják

O seriálu

Na motivy knih Volkera Kutschera vznikl nákladný koprodukční seriál nazvaný *Babylon Berlin* podle anglického názvu první knihy *Der Nasse Fisch (Mokrý ryba)*.

Jde o historicky nejdražší německý seriál s rozpočtem přesahujícím 40 milionů eur.

V této etapě vznikly 2 série, každá má 8 epizod.

Vznikl v koprodukci ARD, SKY, Das ERSTE, BETA a X FILME a jeho premiérový díl byl odvysílán programovou skupinou SKY (Sky Deutschland, Sky UK, Sky Italia) v Německu, Rakousku, Itálii, Velké Británii a Irsku 13. října 2017. Netflix si pořídil vysílací práva pro USA.

Babylon Berlin u nás – bude v roce 2019 vysílat České televize, na HBO už běžel vloni.

Třetí série se začíná právě v těchto dnech natáčet a zatím nese pracovní název Tichý zabiják, stejně jako Kutscherova kniha, která právě v těchto dnech vychází v nakladatelství MOBA.

Hlavní tvůrčí postavou seriálu je uznávaný režisér, producent, scénárista a skladatel **Tom Tykwer**, který stojí za snímky **Lola běží o život**, **Paříži, miluji Tě**, **Parfém: Příběh vraha**. Spolurežiroval **Atlas mraků** (spolu s Wachowskými) i senzaci Netflixu **Sense8**.

Dále **Achim von Borries** pracoval jako režisér pro mnoho televizních produkcí, píše filmové scénáře – např. **Alone In Berlin** s Emmou Thomson.

Kriminálního komisaře Gereona Ratha ztvárnil **Volker Bruch**, kterého proslavila role **Dietera v oscarovém filmu Předčitač**.

Zajímavostí je, že o výběr písní se v prvních dvou sériích postaral legendární britský hudebník **Bryan Ferry**, který si v seriálu také zahrál.

Více o filmu na jeho webových stránkách www.babylon-berlin.com

Trailer k seriálu Babylon Berlin: <https://www.youtube.com/watch?v=2mcGcgat5bs>

Ze zahraničního tisku k seriálu:

The Guardian <http://bit.ly/2vdOxRc>

Hollywood Reporter <http://bit.ly/2wtOJQA>

Hollywood Reporter <http://bit.ly/2vejJj6>

pro nakladatelství MOBA
www.mobaknihy.cz

zpracovala Johana Turner, TURNER PR
www.turner.cz

Volker Kutscher – Tichý zabiják

Rozhovory

Volker Kutscher

Když autor hovoří o svých knihách, prozradí často také mnoho věcí o sobě. Zde naleznete, s laskavým svolením příslušných nakladatelství, doslovné znění rozhovorů s Volkerem Kutscherem z uplynulých let.

mobil, září 2007

Mokrá ryba je kriminální román, který se odehrává v Berlíně roku 1929. Vy jste mladý autor žijící v Kolíně. Jak to jde dohromady?

Začalo to vlastně už prvními knížkami od Kästnera, které jsem četl. Bylo mi osm nebo devět a četl jsem Emil a detektivové a Kulička a Toník, což jsou taky berlínské knihy. Tenhle svět mě fascinoval už tenkrát. Později jsem jej znovu našel ve Fabianovi a v Döblinově - Berlín, Alexandrovo náměstí. Když jsem potom začátkem osmdesátých let Berlín poprvé navštívil, vydal jsem se okamžitě po stopách těch knih a žasl jsem, kolik věcí z toho literárního Berlína najdete ještě i v dnešním městě.

Vědomě se vydáváte do minulé doby, která má ale velmi moderní rysy...

Ve dvacátých letech byl Berlín nejpokrokovějším městem Evropy, nemusel se bát srovnání s moderními americkými metropolemi, jako byl New York nebo Chicago. A právě tuhle modernitu chci ukázat, toho kypícího ducha doby, která od naší současnosti není vůbec tak vzdálená. Ve dvacátých letech již byly předznamenány mnohé moderní tendence, které se potom znovu probudily až v šedesátých letech. Pro mě je poslední fáze Výmarské republiky také časem zmařených příležitostí, jelikož vyústila v katastrofu Třetí říše – což ovšem nutně nemusela. Současníci komisaře Ratha však o blížící se katastrofě neměli tušení.

Komisař Gereon Rath vyšetřuje v prostředí nočních klubů, pornografie a drog. To jsou také velmi aktuální záležitosti. Proč svého hrdinu posíláte vyšetřovat právě do takových míst?

V první řadě ho vysílám do Berlína. Člověk musí svým hrdinům přichystat nepříjemnosti a Kolíňanovi, jako je Rath, se jeho milované Porýní neopouští snadno. Zpočátku pracuje na mravnostním oddělení proto, že se musí nějak zasloužit o to, aby mohl zase působit na oddělení vražd. Snažím se ale také posvítit si trochu na odvrácené stránky společnosti. Celá země byla prohranou válkou, inflací a revolucí převrácená vzhůru nohama. Pouta císařství byla pryč a nová svoboda se projevovala v nespoutané lačnosti po všemožných potěšeních, jako kdyby už lidi tušili blížící se konec. A tento svět často nelegálních radostí chci představit.

Proč je kniha „Mokrá ryba“ koncipována jako kriminální román?

Mám rád americké gangsterky z dvacátých a třicátých let, třeba Hammetta a Chandlera, a Berlín téhle doby je pro takové příběhy úplně stejně vzrušující kulisou jako americká města. A je snad ještě o to atraktivnější, že v Berlíně se k tomu navíc přidávají i společenské otřesy té éry, například pouliční bitvy mezi komunisty a nacisty, ale také – bohužel marný – boj demokracie proti hrozící diktatuře. A do tohoto světa posílám komisaře Ratha.

Volker Kutscher – Tichý zabiják

Nacistický režim se nad dějem románu vznáší jako temný stín...

Jistě, nacisté nestojí v centru dění, jen se tu a tam někde vynoří. Pro dnešního čtenáře jsou ovšem hákové kříže hroživou předzvěstí temné budoucnosti – kterou moji románoví hrdinové pochopitelně neznají, ačkoli to bude právě jejich budoucnost. Mokrý ryba je zahájením románové řady, která Gereona Ratha dovede až do prvních let nacistické diktatury.

Komisař Rath je rozpolcený charakter. Na jednom místě v knize mu nabídnou kokain, který neodmítne, a i jinak neustále překračuje čáru. Proč?

Gereona Ratha mám rád proto, že má i své špatné stránky, není to žádný dokonalý, politicky korektní dobroděj. Předpisy nebere vždycky úplně vážně, ale na druhou stranu má silný cit pro spravedlnost. Je to člověk, který v nouzi lže, aby tak pomohl na světlo pravdě, i když to zní paradoxně.

Jak bychom si mohli představit váš obvyklý pracovní den?

Já obvyklé pracovní sny moc nemívám, snad jen když se dostanu do fáze opravdového psaní. To pak za sebou zavřu dveře a musím být docela sám jen se sebou a svými poznámkami. A pak také s dobovými fotkami, které si věším na stěnu: budova, pouliční scéna, nějaká osoba – s takovými obrázky, které mou fantazii neomezují, ale dávají jí křídla. S obrázky, do kterých se při psaní můžu zanořit. Tomu ovšem předchází hromada rešerší. Čtu kvanta literatury faktu, listuju starými novinami, prohlížím si staré fotky a sleduji filmy, které pak v ulicích porovnávám s dnešním městem. Chci si prohlédnout jeviště, po kterém se Gereon Rath pohybuje o osmdesát let dřív, musím chodit stejnými ulicemi jako on. I kdyby už z té doby nestál žádný dům, pár pevných bodů v krajině vždycky existuje – a přes ně můžu jako průhlednou fólii položit Berlín roku 1929.

© mobil 2007

7

taz, 4. dubna 2009

Váš první berlínský román *Mokrý ryba* se odehrává roku 1929. Kolínský komisař Gereon Rath je přeložen do divokého Berlína. Zavítá do nevěstinců, drogových podniků, setkává se s ruskými exulanty a obchodníky se zbraněmi. K tomu se komunisté střetávají s národními socialisty, 1. května 1929 v ulicích zemřelo hodně lidí. Zdá se, že se celý příběh hodně zaobírá politickým děním.

Však jsem to tak zamýšlel...

... ale druhá kniha série, *Němá smrt*, se odehrává roku 1930 skoro výhradně v prostředí berlínského filmového průmyslu. Nevyhnutelné směřování ke Třetí říši tu ustupuje daleko do pozadí, proč?

Chci se zaměřit na nejrůznější prostředí, i na taková, v nichž politika nehraje žádnou roli. A navíc lidé v té době taky nemysleli pořád jen na politiku. Nikdo nevěděl, že situace spěje ke vzniku Třetí říše.

Váš hlavní hrdina dostává za úkol sledovat pohřeb Horsta Wessela, ze kterého nacisté udělali mučedníka...

...ale vyvlékne se z toho, protože se od politických třenic raději drží dál.

pro nakladatelství MOBA
www.mobaknihy.cz

zpracovala Johana Turner, TURNER PR
www.turner.cz

Volker Kutscher – Tichý zabiják

Už vaše dřívější kriminálky obsahovaly místní koloryt. Ty se ovšem odehrávají ve vašem domově, v Bergisches Land u Kolína, tam se vyznáte. Odkud znáte Berlín konce dvacátých let?

V Berlíně je dost zákoutí, kde můžete minulost zahlédnout dodnes. Jinak čtu knížky, staré noviny, prohlížím si staré fotografie a dívám se na staré filmy. Třeba Lidé v neděli nebo Emil a detektivové, který se točil v exteriérech ve městě. Nasbírám tak hodně podnětů. Našel jsem například nádherný obraz Luisenstädtkého kanálu v Kreuzbergu, který byl koncem dvacátých let zasypán. Tak jsem si řekl, že by tam mohl můj komisař klidně bydlet, na ulici Luisenufer...

...což je dnešní Segitzdamm. Roli tu hraje také náměstí Reichskanzlerplatz, objevuje se ulice Belle-Alliance. Důsledně používáte názvy, které už dnes na plánu Berlína nenajdeme.

Mnoho ulic má dnes jiné jméno, už jen z důvodu pohnutých dějin tohoto města.

Reichskanzlerplatz se například později jmenovalo Náměstí Adolfa Hitlera. A dnes je to Náměstí Theodora Heusse.

Máte historický plán města?

V pracovně na stěně mi skutečně visí starý plán Berlína z vydavatelství Pharus. Pokud znám jednotlivá dějiště svých příběhů, jedu tam a okouknu si dnešní situaci – se starými fotkami stále v hlavě. V prvním románu se například objevuje mnoho míst, na kterých bydlí nebo bydleli mí kamarádi.

Vaše podrobné znalosti překvapují i rodilé Berličany. Například, že se kdysi za jízdu po AVUS (automobilová silnice) platila marka mýtného.

Čtu staré noviny, třeba Vossische Zeitung, tam člověk takové podrobnosti najde. Třeba kratičkou zprávu, že v březnu 1930 byl napočítán milionů návštěvníků berlínského vysílače. Tím samozřejmě nebyl Gereon Rath, jako tomu je v mojí knize, ale říkal jsem si, že se to hodí.

A kde berete znalosti o tehdejším všedním dni u policie?

Hlavně z knih. A pak jsem taky byl v Tempelhofu v policejním muzeu. Mají tam zbraně, telefony, psací stroje z té doby a spoustu dalších dobových věcí.

Řekl by historik, že je váš obraz Berlína správný?

Doufám, že ano, přičemž si ale myslím, že historici nemají na minulost jednotný pohled. Pro mě je důležité zdůraznit moderní rysy tehdejšího života. Proto moji hrdinové nejezdí drožkou, ale taxíkem. A hodně telefonují. Berlín měl tehdy nejhustější telefonní síť na světě. Už tenkrát Berličané hodně vzhlíželi k Americe. Ve filmu Vrah mezi námi od Fritze Langa stojí vedle obchodu s cukrovinkami reklamní figurína Micky Mouse a ten film je z roku 1931.

Ve vašich románech vládne také překvapivě otevřená sexuální morálka.

Která ale tenkrát taková prostě byla. Společnost sice nebyla tak otevřená jako dnes, ale už existovaly jisté moderní tendence. Třeba otevřená sexuální morálka nebo emancipace žen, tedy věci, které byly Třetí říší zase zadušeny a rozvinuly se v Německu teprve v šedesátých letech. Na druhou stranu se nesmíme nechat zmást modernitou tehdejšího Berlína, protože pořád existovalo mnoho lidí, kterým se stýskalo po císaři, a pak také těch, kteří chtěli fašismus.

Volker Kutscher – Tichý zabiják

Protižidovské nálady se ale ve vašich knihách vyskytují jen okrajově.

Antisemitismus v té době sice byl salónním tématem, ale nebyl všudypřítomný. Tento námět je centrem pozornosti ve třetí knize. Nechci prozrazovat celou zápletku, ale jde o to, že Berlín navštíví jeden americký gangster – židovský gangster z Brooklynu, na kterého by si žádný SA-mann raději neměl otevírat pusy.

Jak se Rath zachová po roce 1933?

Jedno je jisté: nikdy se nestane nacistou. S politikou totiž nechce mít vůbec nic společného, se žádnou stranou. Bude nacisty coby nadřizenými pohrdat úplně stejně, jako opovrhne sociálnědemokratickým policejním prezidentem, protože si myslí, že ten sedí ve svém křesle jedině díky stranickému průkazu, a ne díky své odbornosti. Rath nijak dál neuvažuje a protlouká se, jak umí. Úmyslně z něj nedělám hrdinu bez bázně a hany, nadělá taky spoustu průšvihů. Doufám, že ho čtenáři budou mít rádi i tak.

Každopádně má sympatické křestní jméno.

Hledal jsem nějaké jméno typické pro Porýní. Gereon nejlépe ladilo k postavě, kterou jsem nosil v hlavě.

Ovšem není moc realistické, že se Ratha v jednom kuse někdo neptá na význam jeho jména.

Ale ptají se ho, například Charly, jeho pozdější přítelkyně, a on jí odpovídá, že má jméno po jednom dávném kolínském světci. Sám jsem v Kolíně bydlel kousek od svatého Gereona.

Evidentně máte jasnou představu, co se s vaším komisařem bude dít dál. Jak hluboko do doby nacismu bude jeho cesta pokračovat?

Zatím počítám s rokem 1936. Olympijské hry bych rád zapracoval, protože jde o lákavou kulisu. A Rath musí pracovat i v nacistickém aparátu, aby pochopil, že si se svým údajně apolitickým postojem lže do kapsy.

Bude Rath se svou přítelkyní – nepřítelkyní Charly šťastný?

Jistěže ne! Nebo aspoň ne napořád.

Ptal se Gereon Asmuth, © taz Entwicklungs GmbH & Co. Medien KG 2009.

Sonntag – das digitale Magazin, 30. listopadu 2014

Pane Kutschere, ke kriminálním románům vás inspirovaly filmy. Tom Tykwer teď podle vašich knížek točí seriál. Nelíbily by se vám spíš celovečerní filmy?

Rozhodně ne. Televizní seriál je pro vyprávění komplexních příběhů mnohem vhodnějším formátem, pokud tedy pokračuje v tradici, kterou založil David Chase Rodinou Sopránů na HBO.

Volker Kutscher – Tichý zabiják

A uvidíme v Tykwerově krimiseriálu *Babylon Berlin* něco podobného jako v seriálu o mafiánech *Rodina Sopránů*?

Tykwer o to určitě usiluje. Německé televizi stále chybí seriál takové úrovně, jakou nastavila Rodina Sopránů, i když směr už částečně ukázaly projekty jako Kriminaldauerdienst (Stálá kriminální služba) nebo Im Angesicht des Verbrechens (Tvář v tvář zločinu). Tom Tykwer chce touto cestou kráčet o něco dál a důsledněji a já vroucně doufám, že se mu to s Babylonem Berlin podaří. V každém případě si pro takový projekt nedokážu představit žádnou lepší vedoucí osobnost a lepší kreativní mozek.

Natáčení má začít v půlce příštího roku, spolupracujete na scénáři?

Ne. U takovéto adaptace je lepší umožnit tvůrcům pohled zvenčí. Nejde přece o zfilmování románů, ale o vyprávění Rathova příběhu pomocí úplně jiného média a úplně jinými prostředky, takže nechávám Tykwerovi a jeho autorům volnou ruku. Mně záleží na tom, aby zůstal zachován duch románů, ale v tomto směru jsem po předchozích rozhovorech naprosto klidný.

Víte už něco o obsazení postav? Kdo bude hrát Gereona Ratha a Charly Ritterovou?

Myslím, že casting právě běží, ale já zatím nic nevím. Jsem zvědavý stejně jako vy.

Tento projekt vzniká v mezinárodní koprodukcí. Myslíte, že se setká se zájmem i mimo Německo?

Doufám, že ano. Berlín je zajímavý mezinárodně, zvláště Berlín v době, kterou popisují v románech o Rathovi. Byly to časy napínavé nejen politicky. V případě seriálu Válečná generace to nedávno docela hezky fungovalo.

O období národního socialismu je v zahraničí zájem dodnes. Ve vašich knihách ale není v centru zájmu ani fašismus, ani druhá světová válka. Proč se zabýváte právě touto fází zlomu ke konci Výmarské republiky?

Protože jde o rozhodující fázi. Kdyby se republika nezhroutila a kdyby nacisté nevyužili mocenského vakua, nemuseli bychom se dnes bavit o Třetí říši, druhé světové válce ani holokaustu, protože by se možná vůbec nestaly. Dvě největší katastrofy dvacátého století – válku a holokaust – umožnil teprve nástup nacistů k moci.

Obvyklá kriminální literatura přirovnává policisty většinou skálám v příboji, se kterými se život sice nemazlil, ale jsou mimo jakékoliv podezření. Vy tento koncept postavou Gereona Ratha narušujete, protože Rath lže, lavíruje a projevuje nebezpečný nezáměr o politiku. Je snad tato protikladná, komplikovaná postava tajemstvím vašeho úspěchu?

Opravdu nevím, jestli jsou důvodem úspěchu mých románů charakterové vady Gereona Ratha. Pro záměry, které s ním mám, jsem ho však nemohl stvořit jiného. Potřebuju někoho, kdo se dá svést, kdo je i trochu naivní. Jen tak může fungovat moje konstrukce pokusu, ve které je Gereon Rath nejdůležitějším pokusným králíkem. Navíc nesnáším ty slizké, víceméně bezchybné superhrdiny, jejichž největší chyba – pokud vůbec nějakou mají – spočívá v tom, že dostanou do postele každou ženu. Jako čtenář takové postavy nemám rád, takže o nich ani nepíšu. Dokonce i Charly, která je postavou s největší politickou prozíravostí a nejpevnějším charakterem, má své chyby a slabiny, jinak bych neměl rád ani ji.

Volker Kutscher – Tichý zabiják

Neomezujete se na klasickou detektivní zápletku, která pátrá po pachateli, ale hlavní roli ve vašich románech hraje životní realita dané doby. V čem spočívá hlavní kouzlo takové cesty časem?

Trošku toho dohadování o tom, „kdo to udělal“, u mě taky najdete, ale nestojí v popředí. Pro mě je nejdůležitější ta cesta časem, líčení tehdejšího všedního života a dramatických politických změn v Německu ze žabí perspektivy současníků. Moc se mi nezdá ten sebejistý postoj spousty dnešních chytrolínů, kteří bez jakékoliv pochybnosti tvrdí, že by za Třetí říše naprosto samozřejmě přešli do odboje nebo aspoň emigrovali. To je arogantní postoj, luxus, který si mohou dovolit jenom ti, kteří hledí na události roku 1933 z bezpečného odstupu později narozených — a s vědomím toho, co se všechno událo potom, s vědomím, které současníci neměli. Roli tu hraje pochopitelně i jistá nostalgie, přestože nepatřím k lidem, kteří tvrdí, že dřív bylo všechno lepší. A současně to byla elegantní doba – v módě, v hudbě, architektuře a v neposlední řadě i v automobilovém designu.

V posledních letech stále častěji vycházejí historické kriminálky a také romány, které se snaží zúctovat kliše zavedenými o dané epoše. Něco podobného děláte v románové řadě o Gereonu Rathovi i vy. Hodláte zachraňovat pověst Výmarské republiky?

Rozhodně ji chci trochu nablýskat, protože Výmarskou republiku a mnohé její představitele mám rád. První německá demokracie vůbec nebyla tak špatná, jak se to často podává, zasluhovala lepší budoucnost. A s trochou štěstí by ji možná i měla. V každém případě od samého začátku nebylo jasné, že Výmar ztroskotá. A už vůbec nebylo jisté, že demokracii po jejím ztroskotání nahradí právě nacisté.

Úspěšné americké série vykreslují rozmáchlý oblouk, vyprávějí životní příběhy mnohavrstvé palety postav a dosahují obrovské hutnosti. Měl jste v úmyslu vylíčit tuto zanikající epochu a metropoli Berlín pomocí takového ansámblu postav?

Rodina Sopránů určitě ovlivnila můj styl vyprávění, dodala mi odvalu v tom, že mohu nechat na konci románu některá vlákna nepropojená, že některé otázky mohou zůstat nezodpovězené, abych se k nim později zase vrátil – nebo taky ne. A samozřejmě se také snažím vylíčit dramatickou změnu let před a po roce 1933 z perspektivy co nejvíce co nejrozmanitějších postav.

V románu *Goldstein* je v Berlíně „na hostování“ jeden židovský gangster z New Yorku a také v postavě Johanna Marlowa máte šéfa berlínského podsvětí. Co vás na tom tak baví?

Jednoduše mám rád ten typ klasického amerického gangstera. Tedy jako literární postavu, ve skutečném životě bych na takové lidi narazit nechtěl. Johann Marlow je osoba, pro kterou je nejdůležitější věcí obchod. Obchod, který je shodou okolností ilegální. Moje velká motivace k napsání románů o Rathovi spočívala v přání propojit americké gangsterské mýty s mýtem Berlína dvacátých a začátku třicátých let: Chandler potkává Döblina.

Jak bude románová řada pokračovat?

Posouvám se román od románu. Zatím vím jenom to, že se ten příští bude odehrávat v létě 1934, že půjde o podzemní komunistický odboj, o rozbití berlínských gangů, ale i o krvavou noc dlouhých nožů, při níž režim poprvé zcela otevřeně ukázal svou zločinnou tvář a prodal to veřejnosti jako rozbití údajného Röhmova puče. Jinak vím už jen jedno: Gereon Rath by měl tento případ přežít, aby mohl v roce 1935 dál vyšetřovat.

Ptala se Inge Wünnenbergová. © Verlagsgesellschaft Madsack 2014

pro nakladatelství MOBA
www.mobaknihy.cz

zpracovala Johana Turner, TURNER PR
www.turner.cz

Volker Kutscher – Tichý zabiják

Ukázky

Tichý zabiják

Filmový ateliér se nacházel kousek od dostihové dráhy. Henning zaparkoval vedle pískově béžového buicku, který již stál na nádvoří. Gräf si pospíšil; zřejmě ho poháněla naděje, že bude moci pracovat na něčem jiném než na té deprimující sebevraždě, i kdyby to měla být jen nehoda. Když už nic, tak šlo aspoň o nehodu ve filmovém ateliéru. Třeba dokonce natrefí na Henny Portenovou.

Areál byl lemován dlouhou zdí z pálených cihel. Samotný ateliér se tyčil kus od cesty a vypadal jako předimenzovaný skleník, taková hora skla působila uprostřed nezdobné průšácké industriální architektury poněkud nepatřičně. Před vstupem hlídkoval strážník z 202. okrsku, tak nenápadně, že jeho modrá uniforma nebyla z ulice vůbec vidět.

„Tady tudy, pánové,“ řekl, když Rath mávl svým odznakem, a ukázal na velké železné dveře. „Váš kolega už je vevnitř.“

„Co se stalo?“ zeptal se Rath. „Víme jenom, že tu došlo k nějaké nehodě.“

„Nějaká herečka to schytala. Vprostřed natáčení. Víc taky nevím.“

Za Rathem to zafunělo. Henning se mořil s fotoaparátem, který vyložil z opelu. Strážník otevřel železné dveře a hubený kriminální asistent vmanévroval přístroj s neskladným stativem dovnitř. Rath a Czerwinski ho následovali.

Obrovská okna, kvůli kterým budova zvenčí vypadala jako skleník, tu zevnitř nebyla vidět. Pod stropem visely těžké plachty a i stěny kompletně zakrývaly pásy látky. Těžce naložený Henning si musel dávat pozor, aby nezakopl, všude po zemi se vinuly kabely, další byly napnuty napříč prostorem. Rath tou kabelovou džunglí obezřetně postupoval a rozhlížel se. Bylo to tu přečpané technickým zařízením. Světlomety na stativěch, mezi nimi jakási prosklená kukaň připomínající nezdobenou zповědnicí. Za tlustým, dokonale vyleštěným sklem Rath rozeznal obrys filmové kamery. Druhá kamera stála na vozíku, uzavřená do těžkého kovového krytu, z něhož vyčníval jen objektiv. Hned vedle futuristický pult s nesčetnými ovladači, elektronkami a blikajícími světélky, na němž ležela sluchátka. Od tohoto pultu vedl kamsi dozadu tlustý kabel, tenčí kabely ho pak propojovaly s jakousi šibenicí, z níž visely dva černo-stříbrné mikrofony vznášející se jako dva tlustí pavouci nad salómem, jehož plocha byla zcela prosta kabelů a techniky. Luxusní parkety, nábytek z tmavého třešňového dřeva, dokonce i krb – vypadalo to, jako by elegantní hotelový pokoj zabloudil na nesprávnou adresu. A stejně tak nemístně působil uprostřed vši elegance ten shluk lidí: uválené košile vedle šedých a bílých pracovních pláštů. Jediný člověk, který svým večerním oblekem ladil s daným prostředím, seděl stranou na jedné ze skládacích židlí, které stály okolo parketu různě mezi stativy a svazky kabelů. Blondatý muž skrývající tvář v rukách. Stála u něj mladá žena v kostýmu barvy myší šedi a zdálo se, že ho chce utěšit, skláněla se nad ním a tiskla si jeho hlavu na šedivé břicho. Muž tu a tam nahlas zavzlykal, což byl jediný identifikovatelný zvuk, protože v tom hroznu lidí na parketách mluvili všichni tak tiše, jako kdyby se tu skutečně dál točil zvukový film, jak vytrvale hlásal blikající štítek venku nade dveřmi.

12

Volker Kutscher – Tichý zabiják

Rath se protáhl okolo rozložitého stativu reflektoru, za Henningem a na scénu. Dal kriminálnímu asistentovi pokyn a ten složil těžký podstavec fotoaparátu na zem tak hlasitě, že se všichni ohlédli. Skupina se poněkud rozestoupila a Rath uviděl vedle dvou strážníků Gräfa. A pak uviděl, proč tu nikdo nemluví nahlas, proč se všichni odvažují nanejvýš tak šeptat. U Gräfových nohou se lesklo tmavě zelené hedvábí v málem elegantním nařasení, jako by bylo naaranžováno pro nějakou malbu, ve skutečnosti však halilo nepřírozeně pokroucené ženské tělo. Tvář nebylo možné rozpoznat, z poloviny byla úplně znetvořená, zuhelnatělá pokožka, syrové maso, popraskané puchýře. Druhá polovina byla zčásti skryta a dávala tušit, jak krásný ten obličej musel být. Rathovi se v mysli vynořil bůh Janus se dvěma tvářemi, pak doktor Jekyll a pan Hyde. Světlé blond vlasy vpravo zformovány do perfektního účesu, byly na levé straně skoro úplně sežehnuté. Hlava a trup mrtvé se vlhce leskly, hedvábí mokře lpělo na hrudi a břicho. Levou paži přišpendlil k zemi těžký světlomet.

Když Gräf uviděl Ratha, nechal strážníky stát samotné. Aby se dostal k šéfovi, musel obejít tělo.

„Ahoj, Gereone,“ řekl a odkašlal si. „Ošklivá věc. To je Winterová.“

„Kdo?“

Gräf se tvářil nevěřicně. „Betty Winterová. Neříkej, že ji neznáš.“

Rath pokrčil rameny. „Musel bych vidět obličej.“

„To radši ne. Je naprosto zohavená.“ Gräf polknul. „Stalo se to uprostřed natáčení. Ten světlomet ji trefil úplně přesně. Sletěl támhle seshora.“ Kriminální sekretář ukázal vzhůru. „Dobře deset metrů. A ta věc je pěkně těžká. Navíc byla zapnutá, takže žhavá jako výheň.“

Rath zaklonil hlavu. Pod stropem visela ocelová konstrukce, úplná pavučina roštových lávek, na nichž byly upevněny celé baterie různě velkých světlometů, a mezi nimi ty splývavé pásy látky, které působily jako monotónní, chmurná vlajková výzdoba. Na některých místech visely rozměrné, těžké plachty ještě níž než osvětlovací můstky, které za nimi byly částečně skryty. Přesně nad tělem zela v řadách reflektorů mezera. Pouze černý, úplně napnutý kabel, který musel být tam někde nahoře stále zapojený do sítě, poukazoval na to, že na tom místě předtím něco viselo.

„K čemu tady potřebují tolik světlometů?“ zeptal se Rath. „Proč sem nepustí denní světlo zvenčí? Proto jsou snad filmové ateliéry ze skla.“

„Zvukový film,“ řekl Gräf, jako by se tím vše vysvětlovalo. „Sklo má špatnou akustiku. Proto tu museli všechno ověsit těmi látkami. Takhle se narychlo udělá z ateliéru pro němý film ateliér na film zvukový.“

„Ty se nějak vyznáš!“

„Bavil jsem se s kameramanem.“

Reflektor, který zasáhl herečku, byl mnohem větší než ty, které kriminální policie používala k nočnímu nasvícení místa činu: ocelový válec měl průměr basového bubnu. Přívodní kabel nemohl jeho pád prakticky ani zbrzdít, natož zastavit, potrhala se jenom jeho izolace, takže na některých místech prosvítaly holé dráty.

„A tohle monstrum má tu nebohou ženu na svědomí?“ zeptal se Rath.

Gräf zavrtěl hlavou. „Ano a ne.“

„Cože?“

„Nebyla hned mrtvá.“ Gräf polkl. „Musela řvát, jako by ji na nože brali. Ten rozžhavený světlomet ji doslova pekl, zvláště když se přívod proudu nepřerušil, takže dál žhavlil. A její kolega stál hned vedle...“

„Ta hromádka neštěstí ve smokingu?“

Volker Kutscher – Tichý zabiják

„Ano. Victor Meisner.“

„Toho, myslím, znám.“

Gräf zvedl obočí. „Takže chodíš do kina?“

„Viděl jsem ho v nějaké kriminálce. Celou dobu tam šermoval bouchačkou a zachraňoval nějaké ženské.“

„Zachraňovat chtěl asi i teď. Jenom místo bouchačky použil kýbl vody na hašení. Ty tady stojíš všude kvůli nebezpečí požáru. A jak to tak vypadá, dopřál tím Winterové hezkou ránu proudem. Každopádně okamžitě přestala křičet a vyletěly pojistky.“

„Takže by tu nehodu možná přežila?“

Gräf pokrčil rameny. „Počkáme, co řekne doktor. Její herecká kariéra ovšem skončila ve vteřině, kdy ji ten světlomet trefil. I kdyby to přežila, už by těžko vystupovala v milostných filmech.“

„Vypadá to, že ten nešťastník ví, co spáchal.“ Rath ukázal na vzlykajícího Meisnera.

„Vypadá to tak.“

„Už s ním někdo mluvil?“

„Kolegové to zkoušeli. Ale bezvysledně.“

„Nereaguje?“

„Ne tak, aby z toho byla rozumná...“

Gräfa přerušilo hlasité zarachocení. Kriminální sekretář šlehl pohledem po Czerwinskim a Henningovi, kteří právě obřadně začali rozkládat stativ fotoaparátu. „Asi bych to měl nafotit já,“ poznamenal. „Než kolegové ten fotoaparát rozeberou do mrtě.“

Rath přikývl. „Postarej se o to. Ať ti dva vyslechnou tady ty pěšáky a zapíší si jejich osobní údaje. Předpokládám, že každý z nich něco viděl.“

Gräf udělal neurčitě gesto. „Kameraman rozhodně viděl všechno. A režisér taky. To patří k jejich práci.“ Kriminální sekretář ukázal na štíhlého, šlachovitého muže, který právě klidným a naléhavým hlasem mluvil na dobře oblečeného pětapadesátníka s částečnou pleší.

Rath přikývl. „Toho si hned poslechnu. A kde je člověk, který je zodpovědný za osvětlení?“

„Netuším. Nemůžu se starat o všechno.“

„Řekni Henningovi, ať ho najde a pošle ho za mnou.“

Gräf udělal čelem vzad a Rath se vydal k vzlykajícímu Meisnerovi. Herec měl momentálně do hrdiny hodně daleko. Když Rath stanul přímo před ním, přestal vzlykat a zvedl usazené oči. Šedá myš ho konejšivě hladila po ramenou a Rath mu ukázal odznak. Muž na něj hleděl málem prosebně, obličej mokrý od slz. Pak se z něj rázem vyvalilo jeho zoufalství.

„Já jsem ji zabil,“ zvolal, „zabil jsem Betty! Panebože, co jsem to udělal?“

Meisnerovy prsty se zatnuly do Rathových nohavic. Asi nebyl dobrý nápad chtít si s tím mužem promluvit teď.

„Nikoho jste nezabil,“ řekl Rath, „byla to nehoda.“

Pokusil se vysmeknout ze sevření, ale nebylo to vůbec snadné. Šedá myš mu přišla na pomoc.

„To je v pořádku, Victore,“ řekla klidným hlasem, „slyšíš, co komisař říká.“

Žena herce uchopila za štíhlé ruce a jejich křečovitě sevření povolilo. Odtáhla ho od Ratha a vmáčkla ho zpět do režiséřského křesílka, kde zabořil tvář do její šedé sukně.

„Vidíte snad, že nemůže mluvit,“ řekla, „je v šoku! Doufám, že brzo dorazí lékař.“

Rath věděl, že doktor Schwartz je na cestě, ale pochyboval, že soudní lékař je tím správným člověkem, který dokáže povzbudit křehkou duši jako je Victor Meisner. Podal ženě svou vizitku.

„Pan Meisner nemusí vypovídat hned, může přijít na prezidium,“ řekl. „Až na tom bude lépe.“

Nejpozději ale v pondělí.“

Volker Kutscher – Tichý zabiják

Žena se na něj dívala, ale Rath měl pocit, že její pohled prochází skrze něj. Napsal na vizitku datum a rovnou i čas. Jedenáct hodin. Delší lhůtu tomu nešťastníkovi při nejlepší vůli dopřát nemohl.

„Postarejte se o něj,“ řekl ženě. „Nejlepší bude, když ho doprovodíte do nemocnice.“

Žena zdráhavě přikývla, jako by to přesahovalo její kompetence.

„Dělej, prosím, co pán říká, Coro,“ uslyšel za sebou hluboký hlas. „Bude lepší, když se tu Victor nebude zdržovat déle, než je nutné.“

Když se Rath otočil, uviděl muže s prořídými vlasy, který prve hovořil s režisérem. Cora odváděla Victora Meisnera k východu. Herec se za ní vlekl jako loutka s vytahanými provázky.

„Bellmann,“ řekl muž a natáhl k Rathovi pravici. „Filmová produkce La Belle. Jsem producent Bouře lásky.“

„La Belle?“ zeptal se Rath a potřásl nabízenou rukou. „Myslel jsem, že tohle je Terra Film.“

„Prostory ano, ale ne produkce. Vlastní filmové ateliéry si může dovolit jen málo filmových společností. My přece nejsme Ufa,“ pravil Bellmann a znělo to skoro omluvně. Ukázal na režiséra, který také přišel blíž. „Jo Dressler, můj režisér.“

„Jo?“

„Josef zní moc staromódně,“ prohlásil Dressler a napřahoval pravici. „Zdravím vás, pane komisaři.“

„Pořád tomu nemůžeme uvěřit,“ řekl Bellmann. „Přímo během natáčení!“ Producent vypadal upřímně otřeseně. „Bouře lásky měla jít za dva týdny do kin.“

„Tak brzy?“ podivil se Rath.

„Čas jsou peníze,“ řekl Bellmann.

„Počítali jsme ještě se dvěma natáčecími dny,“ vysvětloval Dressler.

„Dnes a zítra.“

„Takže ten film je skoro hotový?“

Dressler přikývl.

„Tragédie,“ řekl Bellmann. Potom se nervózně ušklíbl a opravil se. „Tedy ta nehoda, myslím. Ta nehoda je tragédie, film je samozřejmě komedie. Božská romantická komedie, něco naprosto nového. Božská v pravém slova smyslu.“

Rath přikyvoval, i když ničemu nerozuměl. „Viděl jste, jak se to stalo?“

„Ne.“ Bellmann vrtěl hlavou. „Když jsem dorazil, už tu ležela a nehýbala se. Ale Jo, ty přece můžeš panu komisaři povědět...“

Režisér si odkašlal. „No, jak jsem už říkal vašim kolegům... Bylo to těsně před koncem scény.

Točili jsme ji napodruhé a fungovalo to opravdu dobře. Chyběla už jenom facka a zahřmění, pak bychom tu scénu měli hotovou...“

„Zahřmění?“

„Bouře lásky je o Thorovi, starém severském bohu hromů, který se zamiluje do berlínského děvčete a dvoří se jí coby hrabě Thorwald. A vždycky, když se ti dva sbližují, tak hřmí.“

Rath zase přikývl a myslel si svoje. Znělo to řádně zmateně, tenhle příběh. A tohle mělo Betty Winterovou proslavit?

„No,“ pokračoval Dressler, „a pak se ze stropu z ničeho nic zřítilo dělo.“

„Co se zřítilo?“

„Ten světlomet, který zasáhl Betty. Srazil ji na zem a pohřbil ji pod sebou. Bože, jak tam ležela a křičela a nikdo nedokázal pomoci – to bylo prostě děsivé...“

„A proč jí nikdo nepomohl?“

Volker Kutscher – Tichý zabiják

„Vám se to mluví! Víte, jak je takový světlomet žhavý? Ten jen tak nezvednete a neodtáhnete stranou!“

„Někdo ale pomoci chtěl...“

„Myslíte Victora?“ Dressler pokrčil rameny. „Já taky nevím, jak ho to napadlo! Byla to jejich společná scéna, stál přímo vedle ní, když se to stalo, kdo ví, co mu proběhlo hlavou. Člověk hned vedle vás, cítíte škařící se kůži, slyšíte ho křičet, tak chcete pomoci! A jak křičela!“ Potřásl hlavou, jako by ze sebe chtěl tímto pohybem setřást tu vzpomínku a zrušit všechno, co se stalo. „Byli jsme všichni jako ochrnutí. Než jsme pochopili, co chce s tím vědrem dělat, už na ni vychrstl vodu.“

Mokrý ryba

Do baru Kakadu chodili hlavně lidé, kteří neměli hluboko do kapsy. Nebyl to levný podnik. Rath se postavil mezi dva muže, kteří vypadali, že se každou chvíli svezou ze svých barových stoliček, a mávl na barmana. Muž se k němu naklonil, aby přijal objednávku, a díval se na něj, jako by ho znal. Rath věděl, že tomu tak není, takhle se na něj dívali už při jeho první návštěvě, to patřilo k servisu. Každý se tu měl cítit jako stálý host.

„Jedno Americano, prosím,“ řekl, opřel se o bar a poslouchal kapelu. I když byla muzika chytlavá, najednou na něj padla veškerá únava. Žádný div, když byl na nohou od časného rána.

Barman se vrátil a postavil na vyleštěný pult sklenici. Rath mu podal marku a vytáhl fotografii. Barman se zatvářil otráveně. Úsměv z jeho tváře zmizel. Pokrčil rameny. K servisu patřila i diskrétnost.

Původně se tomu chtěl v tomto podniku vyhnout, ale Rath položil vedle fotografie i svůj služební průkaz.

„Opravdu jste toho člověka nikdy neviděl?“

Další pokrčení ramen. „Sem denně chodí mraky lidí...“

„Je to Rus,“ pomáhal mu Rath a nenápadně na bar položil další marku.

Barman ji ještě nenápadněji zakryl dlaní a naklonil se blíž.

„Rusové se tady většinou drží mezi svými,“ řekl. „Zeptejte se jich.“ Pohledem naznačil směr.

„Zkuste štěstí tam vzadu v rohu. Neříkejte jim ale, že to víte ode mě.“

Rath se ohlédl. Na opačném konci sálu sedělo u dvou sousedních stolů asi deset mužů a ani jediná žena.

Pomaloučku prošel místností, v jedné ruce sklenku, druhou ruku v kapse u kalhot. Skupina mužů na něj vůbec nedbala, byla zabráná do evidentně poutavé diskuze. Mluvili rusky.

„Dostaveníčko vyhnanců?“ zeptal se Rath a vysloužil si zlostné pohledy. Hovor rázem ustal.

„Promiňte, že ruším,“ řekl, ukázal placku na vestě a odrecitoval svou hlášku: „Kriminální policie. Potřeboval bych od vás informace o vašem krajanovi.“

Rath vytáhl ze saka fotografii a podržel ji pod nosem jednomu blond'atému mladíčkovi. „Znáte toho muže?“ zeptal se. „Alexej Ivanovič Kardakov.“

Muž na něj hleděl velkýma modrýma očima, jako by nerozuměl ani slovo. A přesto vypadal, jako kdyby přesně věděl, o co jde.

Volker Kutscher – Tichý zabiják

Od vedlejšího stolu vstali dva muži. Tvář jednoho z nich byla zohyzděna dlouhou jizvou šikmo přes celou tvář. Škrábanec ze studentského souboje to nebyl, tohle vypadalo na mnohem horší ránu. Zběžně se podíval na velkou fotografii.

„Toho pána tady nikdo nezná,“ řekl zjizvenec.

Rath věděl, že muž lže ještě dřív, než vůbec dokončil větu.

„Aha, a jste si naprosto jistý?“ Ukázal na blondáka. „Tady váš přítel mé otázky vůbec nerozuměl. Byl byste tak laskav a přeložil mu ji?“

„Není třeba, on vám rozuměl.“ Rus se načepýřil. Pod černou látkou jeho obleku Rath viděl hru silných svalů. „A teď vás musím požádat, abyste nás nechal na pokoji,“ vedl si zjizvený dál svou.

„My Rusové tady žijeme sami pro sebe, svoje záležitosti si řešíme sami. Nemáme rádi, když se nám Němci pletou do našich věcí.“

„Já se pletu všude, kde se mi zachce,“ odpověděl Rath tím neprovokativnějším tónem, na jaký se v tu chvíli vzmoohl.

Chvilku se obával, že Rus vybuchne. Tvář mu zrudla, jizva dokonce zfialověla.

„Máte štěstí, že jste policajt,“ řekl. „Pořádkové síly my respektujeme. Jinak byste byl po krk v problémech.“ Teatrálně se odmlčel. „Ve velkých problémech. Takhle se mnou nikdo mluvit nebude. Mám dobrou paměť na obličeje. Modlete se, ať na mě nikdy nenarazíte soukromě.“

„Já jsem vždycky ve službě.“

„Dobrý policajt ve službě nepije,“ řekl Rus a ukázal na sklenku v Rathově ruce.

„V tom případě jsem asi špatný policajt,“ řekl Rath a napil se. Ačkoliv bylo tohle vytahování směšné, neviděl důvod, proč by měl před tou gorilou stahovat ohon.

Rus se však už uklidňoval. Podíval se na fotografii, vzal ji Rathovi z ruky a předstíral zájem.

„Opravdu bychom vám rádi pomohli, ale jak jsem řekl: tohoto pána nikdo z nás neviděl.“

„Na to bych se vašich přátel rád zeptal sám,“ řekl Rath a vytáhl z krabičky jednu overstolzku.

„Nenamáhejte se. Všichni by vám řekli to samé.“ Rus úslužně vytáhl odlamovací zápalky a připálil mu.

Pohled kolem stolu mu potvrdil, že zjizvený Rus má pravdu. Oni by opravdu řekli totéž.

„To foto si můžete nechat,“ řekl Rath, když se cigareta rozhořela. „Kdybyste si přece jen na něco vzpomněli. Člověk nikdy neví.“ Dopil svoje Americano a postavil sklenici na stůl. Mezi samé sklenice od vodky. „Občas sem zajdu. Uvidíme se.“

S tím se otočil a nechal Rusy být. Poprvé toho večera si byl jistý, že narazil na lidi, kteří Alexeje Ivanoviče Kardakova znali.